

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ РАЙОН СОВЕТЫ

IV чакырылышның чираттан тыш утырышы **КАРАРЫ**

«29» август 2025 ел

№ 36

Урыссу ш.т.б.

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәнең гомуми принциплары турында»гы 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль законы, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы район Советының 28.04.2020 № 18 карары белән кабул ителгән "Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы" муниципаль берәмлегә Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы район Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында кушымтада бирелә торган нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> / һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының «Рәсми Татарстан» бердәм порталы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://jutaza.tatarstan.ru/> адресы буенча урнаштырырга.

3. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында әлеге Нигезләмәнең 4.6.4 һәм 4.7.8 пунктлары 01.09.2025 елдан үз көченә керә.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы Башлыгы –
Татарстан Республикасы
Ютазы район Советы Рәисе

А.Ә. Шәфигуллин

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы территориясендәге территориядә муниципаль жир контролен (алга таба - муниципаль контроль) оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып:

1) законнарда бозган өчен административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата юридик затларның, индивидуаль эшкуарларның, гражданның (алга таба - тикшереп торылучы затларның) жирләрдән файдалануга һәм саклауга карата мәжбүри таләпләрне үтәве (алга таба шулай ук-мәжбүри таләпләр);

2) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып:

жирдән файдалану өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләр, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотылучы затларга карата куела торган гамәлләр (гамәл кылмау) үтәлгә тиешле эшчәнлек, гамәлләр (гамәл кылмау);

контрольдә тотылучы затларның эшчәнлегә, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр нәтижәләре;

гражданның һәм оешмалар биләгән һәм (яисә) файдалана торган һәм муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру барышында мәжбүри таләпләр куела торган жир кишәрлекләре (алга таба - контроль объектлары).

1.4. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы территориясендә муниципаль контроль Ютазы муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба - контроль органы) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.5. Контроль объектларын исәпкә алу:

контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы) (алга таба - судка кадәр шикаять бирүнең ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль законның (алга таба - 248-ФЗ санлы Федераль закон) 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә контроль органы контроль (күзәтчелек)

органның мәғлүмат системаларын кулланып контроль объектларын исәпкә ала.

1.6. Муниципаль жир контролен контроль органы исеменнән түбәндәге вазыйфай затлар башкарырга хоуклы:

1) контроль органы житәкчесе - Ютазы муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы рәисе;

2) контроль органы житәкчесе урынбасары – Ютазы муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы Рәисе урынбасары;

3) Ютазы муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасының мөлкәт белән идарә итү бүлегенә 1 категорияле белгече.

1.7. Контроль органның контроль чараны үткәру турында Карар кабул итәргә вәкаләтле вазыйфай затлары булып контроль орган житәкчесе, Ө ул булмаган очракта - аның вазыйфаларын башкаручы зат (алга таба - вәкаләтле вазыйфай затлар) тора.

1.8. Инспектор муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда 248-ФЗ санлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хоукларга, бурычларга ия һәм җаваплы була.

1.9. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ санлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.10. Муниципаль контроль түләүсез башкарыла.

1.11. Вазыйфай затлар һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында тикшереп торылучы затларга мәғлүмат бирү әлеге гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләрне контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштыру, шулай ук аларны тикшереп торылучы затларга дәүләт һәм муниципаль дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон рәвештә башкару һәм хезмәт күрсәтү, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) Бердәм порталы» федераль дәүләт мәғлүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталы аша.

1.12. Контроль зат булган эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданның кылынган вазыйфай затлар белән идарә итүнең һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында аңа кәгазь чыганакта документлар жибәрү юлы белән мәғлүмат бирү, ул документлар кәгазь чыганакта алу кирәклеге турында контроль органы адресына юлланган очракта яисә контроль органның контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаган очракта һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жибәрү мөмкинлегенә турында хәбәр итә. (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса йә ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узун тәмамламаган булса). Күрсәтелгән гражданин контроль органга документларны кәгазьдә жибәргә хоуклы.

1.13. Контрольләнгән торган зат, тиешле рәвештә хәбәр ителгән дип санала, түбәндәге очракларда:

1) белешмәләр контрольдә тотылучы затка әлеге Нигезләмәнең 1.11 пункты нигезендә тапшырылган, шул исәптән аңа электрон почта аша контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль органына тапшырылган һәм муниципаль контрольне

гамәлгә ашырганда мәгълүмат ресурсларына, мәгълүмат системаларына кертелгән адрес буенча җибәрелгән, моңа әлегә Нигезләмәнең 1.12 пунктында билгеләнгән очрактар керми. Контрольдә тотылучы затка мәгълүмат бирү максатларында контроль органы тарафыннан юридик затны, шәхси эшмәкәрне дәүләт теркәвенә алганда бирелгән белешмәләр электрон почта адресы кулланылырга мөмкин;

2) белешмәләр көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр Порталы аша яисә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узун тәмамлаган контрольдә тотылучы затлар адресына мондый белешмәләрне китерү фактын раслап җибәрелде.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычлары белән идарә итү

2.1. Муниципаль контроль профилактика чараларын һәм контроль (күзәтчелек) чараларын сайлауны, аларның эчтәлеген (шул исәптән тикшерелә торган мәҗбүри таләпләр күләмен), интенсивлыгын һәм нәтиҗәләрен билгели торган зыян (зарар) китерү куркынычлары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргү һәм аның төрән сайлау турында Карар кабул иткәндә зыян (зарар) китерү куркынычын бәяләү максатларында контроль орган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын куллана.

2.3. Муниципаль контроль буенча мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә әлегә Нигезләмәгә 4 нче кушымтада беркетелгән.

2.4. Муниципаль контроль кысаларында планлы контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрелми, контроль объектларын кертәп йөртү хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелми, хәвеф-хәтәр критерийлары билгеләнми. Контроль объектлары түбән куркыныч категориясенә кертелгән дип санала.

3. Үткәрелә торган профилактик чаралар муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, аларның төрләре

3.1. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау ел саен контроль орган тарафыннан раслана торган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау программасы (алга таба - зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы) нигезендә профилактик чаралар үткәргү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Зыян китерү куркынычларын профилактикалауның расланган программасы контроль органның рәсми сайтында урнаштырыла (<http://jutaza.tatarstan.ru/>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - контроль органның рәсми сайты).

Контроль орган шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрә.

3.2. Контроль орган профилактик чаралар уздырганда юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм гражданның белән бары тик 248-ФЗ санлы Федераль

законда билгелэнгән очрақларда ғына хезмәттәшлек итә.

Әгәр 248-ФЗ санлы Федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, тикшереп торылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итә торган профилактик чаралар әлегә тикшереп торылучы затларның ризалыгы белән йә аларның инициативасы белән генә үткәрелә.

3.3. Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудыруы яисә мондый зыян (зарар) китерелүе ачыкланган очрақта, инспектор бу хакта контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен идарәнең вәкаләтле вазыйфай затларына кичекмәстән мәгълүмат жибәрә.

3.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль органы профилактик чараларның түбәндәге төрләрән үткәрә:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) кисәтү игълан итү;
- 3) консультация бирү;
- 4) профилактик визит.

3.4.1. Контроль орган 248-ФЗ санлы Федераль законның 46 статьясында билгелэнгән тәртиптә контрольдә тотылучы затларга һәм башка кызыксынган затларга мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирә.

3.4.2. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү (алга таба – кисәтү) Россия Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы куллана торган документларның типовой формалары турында» 31.03.2021 № 151 боерыгы (алга таба – Россия Икътисади үсеш министрлыгының 151 санлы боерыгы) белән расланган форма буенча төзелә.

248-ФЗ санлы Федераль законның 49 статьясы нигезендә контроль органы тарафыннан контрольдә тотылучы затка кисәтү игълан ителгән очрақта, контрольдә тотылучы зат кисәтүне алган көннән алып 10 көн эчендә әлегә кисәтүгә карата каршылык белдерергә хокуклы.

Кисәтүгә карата каршылыklar кәгазьдә почта аша йә кисәтүдә күрсәтелгән контроль органның электрон почта адресына электрон документ рәвешендә йә дәүләт (муниципаль) хезмәтләренен (функцияләренен) бердәм порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренен региональ порталыннан файдаланып, йә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жибәрелә.

Кисәтүгә каршы килү үз эченә алырга тиеш:

- а) тикшереп торылучы затның – физик затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очрақта), яшәу урыны турында белешмәләр йә исеме, тикшереп торылучы затның – юридик затның урнашкан урыны турында белешмәләр, шулай ук җавап жибәрелергә тиешле контакт телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) (булган очрақта) һәм почта адресы;
- б) мондый кисәтүгә жибәргән вазыйфай зат һәм кисәтү турында белешмәләр;
- в) контрольдә тотылучы зат кисәтү белән килешми торган дәлиләр (күрсәтелгән дәлиләрне раслаучы белешмәләр һәм (яисә) документлар кушымтасы белән).

Контрольдә тотылучы зат тапшырган белешмәләрдән һәм (яисә) документлардан әлегә нигезләмәнең 19 пунктындагы «а» һәм (яисә) «б» пунктчаларында күрсәтелгән белешмәләргә төгәл билгеләү мөмкин булмаган очрақта, кисәтүгә карата каршылык контроль (күзәтчелек) органына кергән көннән алып 3 эш көне эчендә, карау мөмкин булмау сәбәпләрен күрсәтеп һәм аңлатып,

тикшереп торылучы затка каралмыйча кайтарыла тиешле мөрәжәгать итү тәртибе.

Кисәтүгә карата каршылыклы контроль (күзәтчелек) органының вазыйфай затлары тарафыннан мондый каршылык контроль (күзәтчелек) органына кергән көннән алып 15 эш көне эчендә карала.

Контроль (күзәтчелек) органы кисәтүгә карата каршылыкны карау нәтижеләре буенча түбәндәге карарларның берсе кабул ителә:

- а) кисәтүгә үзгәрешсез калдыру турында;
- б) кисәтүгә гамәлдән чыгару турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат аны кабул иткән көннән алып бер эш көне эчендә кисәтүгә каршы булган контрольдә тотылучы затка жиберелә.

3.4.3. 1.6 пунктта күрсәтелгән вазыйфай зат. әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашырганда, контрольдә тотылучы затларга язма рәвештә («Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда) йә телдән телефон аша, видео-конференц-элементә аша яисә контроль (күзәтчелек) чарасын яисә гавами чараны гамәлгә ашыру барышында вазыйфай затның шәхси кабул итүендә. Консультацияләүгә язылу һәм язма консультацияләүгә гамәлгә ашыру бердәм дәүләт (муниципаль) хезмәтләре (функцияләре) порталыннан файдаланып башкарылырга мөмкин.

Контроль (күзәтчелек) органының әлеге Нигезләмәнең 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфай затлары түбәндәге мәсьәләләр буенча консультацияләр, шул исәптән язмача консультацияләр бирәләр:

- а) әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәлешә муниципаль контроль предметы булган мәжбүри таләпләрне куллану;
- б) контрольдә тотылучы затлар әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәлешә муниципаль контроль предметы булган мәжбүри таләпләрне үтәү өчен гамәлгә ашырырга тиешле кирәкле оештыру һәм (яисә) техник чаралар;
- в) Муниципаль контрольгә гамәлгә ашыру.

Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә алу журналына язып куя, аның рәвешә контроль орган тарафыннан раслана.

3.4.4. Профилактик визит контроль күзәтчелек органының 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфай заты тарафыннан профилактик эңгәмә рәвешендә үткәрелә. әлеге Нигезләмәдән, контрольдә тотылучы затның эшчәнлегенә гамәлгә ашыру урыны буенча йә видео-конференц-элементә яисә «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдалану юлы белән.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәлешә муниципаль контроль предметына кертелгән таләпләр исәбеннән үз эшчәнлегенә йә аңа караган контроль объектарына куела торган мәжбүри таләпләр турында хәбәр ителә, ә контроль органының әлеге Нигезләмәнең 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфай заты контроль объекты белән таныша һәм контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрне үтәү дәрәжәсен бәяли.

Профилактик визит контроль (күзәтчелек) органы инициативасы буенча (мәжбүри профилактик визит) яисә контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча үткәрелә.

3.4.4.1. Контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча профилактик визитлар 248-ФЗ номерлы Федераль законның 52.2 статьясы нигезендә үткәрелә.

3.4.4.2. Муниципаль контроль кысаларында мәжбүри профилактик визит 248-ФЗ номерлы Федераль законның 52.1 статьясындагы 1 өлешенә 4 пунктында каралган очракта үткәрелә.

4. Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаралар

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар.

4.1.1. Муниципаль контроль планнан тыш контроль чаралар үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

документлар буенча тикшерү, күчмә тикшерү, инспекция визиты, рейд каравы-контрольдә тотылуучы затлар белән үзара хезмәттәшлек иткәндә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, урынга чыгып тикшерү - контрольдә тотылуучы затлар белән аралашмыйча гына.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылуучы затлар белән үзара хезмәттәшлек:

инспектор белән контрольдә тотылуучы зат яисә аның вәкиле арасында очрашулар, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры үзара хезмәттәшлек) ;

документларны, башка материалларны соратып алу;

инспекторның контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булу очрактарыннан тыш).

4.1.3. Контрольдә тотылуучы зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә гамәлгә ашырыла торган планнан тыш контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәгеләргә нигезләр буенча үткәрелә:

1) 248-ФЗ санлы Федераль законның 60 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, контроль (күзәтчелек) органының закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә зыян (зарар) китерү куркынычы хақында белешмәләре булу;

2) контрольдә тотылуучы конкрет затларга карата контроль (күзәтчелек) чаралар уздыру турында Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандар хокукларының һәм ирекләренә үтәлешенә күзәтчелек кысаларында контроль чаралар үткәрү турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану-248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрактарда;

5) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау;

6) контрольдә тотылуучы затның мәжбүри профилактик визит уздырудан читләшүе.

Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез контроль (күзәтчелек) чаралардан тыш, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына

уздырылырга мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерелгәннән соң уздырыла

Үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чаралар инспекторлар тарафыннан Идарәнең вәкаләтле вазыйфай затларының биремнәре нигезендә (әлегә Нигезләмәгә 1 нче кушымта), контроль органның эш планнарындагы биремнәрне дә кертеп, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда уздырыла.

4.1.4. Контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырылучылардан тыш, планнан тыш контроль (контроль) чаралар инспектор һәм контроль чарасын уздыруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләр башкару юлы белән уздырыла:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) документларны таләп итү;
- 5) язма аңлатмалар алу;
- 6) инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

4.1.4.1. Карау. Карауны инспектор контрольдә тотыла торган зат яисә аның вәкиле барында башкара.

Тикшерү үткәргәндә, мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерүне, аудио - һәм видеоязманы, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

4.1.4.2. Тикшерү. Тикшерүне инспектор контрольдә тотылучы зат яисә аның вәкиле барында һәм (яисә) видеоязма кулланып башкара.

Тикшерү нәтижәләре буенча инспектор тикшерү беркетмәсе төзи, аңа тикшерелгән биналар (отсеклар), транспорт чаралары, продукция (товарлар) исемлегә, шулай ук тикшерелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы өчен әһәмияткә ия объектларның төре, саны һәм башка идентификация билгеләре кертелә.

Тикшерү үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә аша, шулай ук контроль төре турындагы нигезләмәдә каралган очракларда «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдаланып гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.1.4.3. Сораштыру. Сораштыру нәтижәләре, әгәр алынган белешмәләр контроль (күзәтчелек) чарасы өчен әһәмияткә ия булса, сораштырылучы зат тарафыннан имзалана торган сораштыру беркетмәсендә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарасы актында теркәлә.

Сораштыру үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдаланып башкарылырга мөмкин.

4.1.4.4. Документларны таләп итү. Тикшерү чарасын үткәрү барышында инспектор контрольдә тотылучы затка контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүне уздыру өчен кирәкле һәм (яисә) әһәмияткә ия булган документларны һәм (яисә) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотога төшерү, аудио-һәм видеоязма материалларын, мәгълүмат базаларын, белешмәләр банкларын, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрне тапшыру турында таләп күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта юкка чыгарыла торган документларны контроль органына жиберә йә кичекмәстән язма үтенечнамә белән инспекторга документларны билгеләнгән срокта тапшыру мөмкин түгеллеге турында хәбәр итә, тикшереп торылучы зат таләп ителә торган документларны тапшыра ала торган сәбәпләрне һәм вакытны күрсәтә.

Фотога төшерү материалларына, аудио - һәм видеоязмаларга, мәгълүмат базаларына, бөлешмәләр банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә контроль чараларны гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокукына ия булган логин һәм пароль рәвешендә документар тикшерү уздыру срогына файдалану мөмкинлеге бирелә.

4.1.4.5. Язма аңлатмалар алу. Язма аңлатмаларны инспектор контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар тикшерү тәмамлану датасына кадәр ике эш көненнән дә соңга калмыйча инспекторга ирекле рәвештә язма аңлатмалар биреләр.

Язма аңлатмалар язма документны ирекле рәвештә төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор оешманың вазыйфай затлары яисә хезмәткәрләре, контрольдә тотыла торган затлар булган граждандар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән үз кулы белән язма аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә алуын билгелиләр һәм документны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп имзалыйлар.

4.1.4.6. Инструменталь тикшерү. Инструменталь тикшерү махсус жайланмада эшләргә, техник приборлар кулланырга рәхсәт ителгән инспектор яисә белгеч тарафыннан башкарыла.

Инструменталь тикшерү нәтижеләре буенча инспектор яисә белгеч инструменталь тикшерү беркетмәсе төзи, анда аны төзү датасы һәм урыны, беркетмәне төзегән инспекторның яисә белгечнең вазыйфасы, фамилиясе һәм инициаллары, тикшереп торылучы зат турында бөлешмәләр, тикшерү предметы, кулланыла торган махсус жиһазлар һәм (яисә) техник приборлар, инструменталь тикшерү методикалары, инструменталь тикшерү нәтижәсе күрсәтелә, нормалаштырыла инструменталь тикшерү уздырган тикшереп торылырга тиешле күрсәткечләрнең әһәмияте, һәм әлеге күрсәткечләрнең билгеләнгән нормаларга туры килүе турындагы нәтижеләр, инструменталь тикшерү нәтижеләрен бәяләү өчен әһәмиятле башка бөлешмәләр.

4.1.4.7. Экспертиза. Экспертиза контроль орган кушуы буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафыннан башкарыла.

Экспертиза турыдан-туры контроль чара уздыру барышында, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да башкарылырга мөмкин.

Экспертизаны башкару вакыты экспертиза төренә бәйле һәм контроль орган белән эксперт яисә эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча һәр конкрет очракта индивидуаль билгеләнә.

Экспертиза нәтижеләре эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чарасын үткәрү өчен вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан имзаланган контроль органы карары кабул ителә, анда Россия Икътисадый үсеш

министрлығының 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, урынга барып тикшерү үткәру өчен Нигезләмәнең әлеге пунктчасының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны үткәру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль органы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан уздырыла.

Кирәк булганда контроль орган контроль чаралар уздыруга билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән һәм экспертлар реестрына кертелгән эксперт оешмаларын, контроль чаралар уздыруга жәлеп ителә торган эксперт оешмаларын жәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлығының 151 нче боерыгы белән расланган форма буенча контроль чарасы актын (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Әгәр мондый чараны үткәру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләпнең бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлегә белән билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тотат торган контроль чара уздыру тәмамланганчы бетерелгән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру барышында Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган җирләрдән файдалануга һәм аларны саклауга карата мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, контроль (күзәтчелек) чарасы актында мондый хокук бозу турында 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә мәгълүмат күрсәтелә. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы органнарның вазыйфай затлары дәүләт жир күзәтчелегә органына муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль (күзәтчелек) чарасын уздыру нәтижәсендә төзелгән күрсәтелгән актының күчермәсен җибәрәләр.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар һәм башка материаллар актка кушып бирелә.

4.1.9. Акты рәсмиләштерү контроль чараны уздыру урыны буенча мондый чараны уздыру тәмамланган көнне башкарыла, әгәр акты рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса.

4.1.10. Тикшерү чараларын үткәргәндә инспектор фотога төшерү, аудио- һәм видеозама, дәлилләрне теркәүнең башка ысулларын кулланырга мөмкин.

Контроль (күзәтчелек) чараларын гамәлгә ашырганда фотога төшерү, аудио - һәм видеозама, навигатор, мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәүнең башка ысулларыннан файдалану кирәклегә турындагы карар контроль (күзәтчелек) чарасын уздыруга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен фотога төшерү һәм видеога төшерү аша һәр ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу урынга йә стационар ориентирларга (биналарга, төзелмәләргә, корылмаларга, башка объектларга) бәйләп башкарыла.

Мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү һәм видеоязмадан файдалану Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.1.11. Дәүләт, коммерция, хезмәт сере, башка серне тәшкил итә торган мәгълүматны үз эченә алган контроль чараның нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.12. 2025 елның 31 декабренә кадәр муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында контроль органы тарафыннан документлар эзерләү, контрольдә тотылучы затларга контроль органының вазыйфай затлары тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында мәгълүмат бирү, контрольдә тотылучы затлар белән документлар һәм белешмәләр алмашу кәгазьдә булырга мөмкин.

4.1.13. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, тикшереп торылучы зат әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять җибәрергә хокуклы.

4.2. Документар тикшерү

4.2.1. Документлар буенча тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 72 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль органы урнашкан урында үткәрелә торган һәм аның предметы бары тик контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукий рәвешен, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләрдән, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм аларның контроль органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәвенә бәйле документлардан гыйбарәт контроль чарасы аңлашыла.

Документлар буенча тикшерү барышында контрольдә тотылучы затларның контроль органы карамагында булган документлары, алдагы контроль чаралары нәтижәләре, административ хокук бозулар турындагы эшләрне карау материаллары һәм шушы контрольдә тотылучы затларга карата гамәлгә ашырылган муниципаль контроль нәтижәләре турындагы башка документлар карала.

4.2.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дөрөслеге нигезле шик тудырса йә бу белешмәләр контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, контроль орган контрольдә тотылучы зат адресына документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыруны таләп итә.

Әлеге таләп алынган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотылучы зат таләптә күрсәтелгән документларны контроль органына җибәрергә тиеш.

4.2.3. Документлар буенча тикшерү уздыру срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Документлар буенча тикшерү үткәрү вакытын исәпләү түбәндәге вакыттан туктатып торыла:

1) контроль органы тарафыннан контрольдә тотылучы затка документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырган вакытка кадәр тапшыру таләпләре җибәрелсә;

2) контрольдә тотылучы затка контроль органы түбәндәге мәгълүмат җибәрү:

контрольдә тотылучы зат тапшырган документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыklarны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең контроль органындагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган белешмәләргә туры килмәве һәм күрсәтелгән язма аңлатмаларны контроль (күзәтчелек) органына тапшырганчыга кадәр кирәкле язма аңлатмаларны тапшыру таләпләре турында.

4.2.4. Документлар буенча тикшерү барышында башкарыла торган мөмкин булган контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлегә:

- 1) язма аңлатмалар алу;
- 2) документларны таләп итү;
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Документлар буенча тикшерү уздырганда контроль орган контрольдә тотылучы заттан документлар буенча тикшерү предметына карамаган белешмәләрне һәм документларны, шулай ук әлеге орган тарафыннан башка органнардан алынырга мөмкин булган белешмәләрне һәм документларны таләп итәргә хокуклы түгел.

4.2.5. Акт әлеге Нигезләмәнең 4.1.7 пунктчасында каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру тәмамланганның соң рәсмиләштерелә.

4.2.6. Акт контрольдә тотылучы затка документлар буенча тикшерү тәмамланганның соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә контроль органы тарафыннан жибәрелә.

4.2.7. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенен 3, 4, 6, 8 пунктлары нигезендә тикшерү уздырылган очрак керми.

4.3. Күчмә тикшерү

4.3.1. Урынга барып тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Күчмә тикшерү дигәндә контрольдә тотылучы конкрет зат белән мондый затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, шулай ук контроль орган карарларының үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла торган контроль чарасы аңлашыла.

4.3.2. Урынга барып тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген башкарган) урыны буенча үткәрелә.

4.3.3. Күчмә тикшерү үзара дистанцион аралашу чараларын, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып үткәрелергә мөмкин.

Урынга барып тикшерү мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) контроль органы карамагындагы яисә ул соратып ала торган документлардагы һәм тикшереп торучы зат аңлатмаларындагы белешмәләрнең тулылыгын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яисә) аңа караган һәм (яисә) ул файдалана торган контроль объектларының эшчәнлегенен, гамәлләренен (гамәл

кылмавының) әлеге Нигезләмәнең 4.3.2 пунктчасында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль чараларның башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкармыйча мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.3.4. Планнан тыш күчмә тикшерү прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3, 4, 6, 8 пунктлары, 3 өлеш һәм 66 статьясындагы 12 һәм 12.1 өлешләре нигезендә тикшерү үткәрелгән очраklar керми.

4.3.5. Контроль органы контрольдә тотылучы затка урынга барып тикшерү уздыру турында тикшерү башланьрга егерме дүрт сәгатътән дә соңга калмыйча урынга барып тикшерү уздыру турындагы карарның күчermәсен контрольдә тотылучы затка жиберү юлы белән хәбәр итә.

Инспектор урынга барып тикшерү уздырганда контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, урынга барып тикшерү уздыру турындагы карарның күчermәсен күрсәтә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында исәп номерын хәбәр итә.

4.3.6. Күчмә тикшерүне уздыру вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү үткәрү барышында үзара хезмәттәшлек итүнең гомуми срогы кече предприятие өчен иллә сәгатътән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатътән артмаска тиеш. Үз эшчәнлеген Россия Федерациясенә берничә субъекты территорияләрендә гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы һәр филиал, вәкилле, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.3.7. Күчмә тикшерү барышында мөмкин булган контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) документларны таләп итү;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) инструменталь тикшерү;
- 6) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3.8. Акт әлеге Нигезләмәнең 4.1.7 пунктчасында каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру тәмамланганнан соң рәсмиләштерелә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар турында мәгълүмат актта чагыла.

Акты рәсмиләштергәндә, үзара дистанцион эшчәнлек чараларыннан, шул исәптән аудио - яисә видеоәлемтә ярдәмендә, урынга барып тикшерү уздырылган очракта, Нигезләмәнең әлеге пунктчасының икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.3.9. Урынга барып тикшерүне үткәрү контрольдә тотылучы затның булу (эшчәнлекне башкару) урынында булмавына, йә контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген фактта башкармавына, йә контрольдә тотылучы затның урынга барып тикшерүне үткәрү яисә тәмамлау мөмкин булмавына китергән башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, урынга барып тикшерү үткәрү мөмкин булмау турында акт төзи һәм контрольдә тотылучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар үткәрү мөмкин булмау турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор урынга барып тикшерүне уздыруның күрсәтелгән чоры кысаларында теләсә кайсы вакытта урынга барып тикшерүне уздыру тәмамланганчы контроль гамәлләр башкарырга хокуклы.

4.3.10. Контрольдә тотылучы затлар булган индивидуаль эшкуар, граждан контроль органына контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлегә булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсезлек;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн тәртибе) буенча килү кирәклеге;
- 3) Россия Федерациясә Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чик кую чараларын сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат килгәндә контроль чаралар үткәрү контроль орган тарафыннан шәхси эшмәкәр, гражданның әлегә мөрәжәгәте өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

4.4. Инспекция визиты

4.4.1. Инспекция визиты 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Инспекция визиты дигәндә контрольдә тотылучы конкрет зат һәм (яисә) житештерү объектының хужасы (кулланучысы) белән үзара хезмәттәшлек юлы белән үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.4.2. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә күзәтчелек объектының урнашкан (эшчәнлеген башкарган) урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдаланып үткәрелергә мөмкин.

4.4.3. Инспекция визиты барышында түбәндәгә контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) язма аңлатмалар алу;
- 4) инструменталь тикшерү.
- 5) контрольдә тотылучы зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) йә контроль объекты урнашкан (эшчәнлек башкарган) урында мәжбүри таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны таләп итү.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4.4. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Инспекция визитын эшчәнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер житештерү объектында (территориядә) уздыру срогы бер эш көненнән артмаска тиеш.

4.4.5. Планнан тыш инспекция визиты прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 1

өлөшөндөгө 3, 4, 6, 8 пункттары, 57 статьясындагы 3 өлөшө һәм 66 статьясындагы 12 өлөшө нигезендә аны уздыру очрактары керми.

4.5. Рейд каравы

4.5.1. Рейд тикшерүе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Рейд тикшерүе дигәндә контрольдә тотыла торган берничә зат урнашкан территориядә берничә зат ия булган, файдаланган яисә идарә иткән житештерү объектларыннан файдалану (эксплуатацияләү) буенча мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.5.2. Рейд тикшерүе үзара дистанцион аралашу чараларын, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып үткәрелергә мөмкин.

4.5.3. Рейд тикшерүе житештерү объекттын биләүче, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылучы затларның теләсә кайсы санына карата үткәрелә

4.5.4. Рейд тикшерүе барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) документларны таләп итү;
- 6) инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5.5. Рейд тикшерүен уздыру вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш. Рейд тикшерүен уздыру чорында контрольдә тотылучы бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артмаска тиеш.

Бер производство объекттында контрольдә тотылучы берничә зат эшчәнлек алып барган очракта, контрольдә тотылучы бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы, әгәр бу контроль төре турындагы Федераль законда каралган булса, бер эш көненнән артыграк булырга мөмкин.

4.5.6. Рейд тикшерүен уздырганда инспекторлар житештерү объектларындагы затлар белән үзара хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

Житештерү объектларына ия булган, алардан файдаланган яисә алар белән идарә иткән контрольдә тотылучы затлар рейд тикшерүе барышында инспекторларга рейд тикшерүе уздыру турында карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак урыннардан тыш) тоткарлыксыз керү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

4.5.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, инспектор рейд тикшерүен уздыру урынында мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйган контрольдә тотылучы һәр затка карата контроль (күзәтчелек) чарасы акты төзи.

4.5.8. Рейд тикшерүе прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 1 өлөшөндөгө 3, 4,

6, 8 пунктлары, 57 статьясындагы 3 өлөшө һәм 66 статьясындагы 12 өлөшө нигезендә үткөрөлгән очраklar керми.

4.6. Мәжбүри таләпләрнең үтөлөшөн күзөтү (куркынычсызлык мониторингы)

4.6.1. Мәжбүри таләпләрнең үтөлөшөн күзөтү (куркынычсызлык мониторингы) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Контроль орган мәжбүри таләпләрнең үтөлөшөн күзөткәндә (куркынычсызлык мониторингында) контроль органында булган контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында бирелә торган белешмәләрне, шулай ук дәүләт мәгълүмат системаларындагы, "Интернет" чөлтәрөндөгө белешмәләрне, һәркем файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук хокук бозуларны теркәүнең автомат режимда эшли торган, фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган техник чараларын кулланып алынган белешмәләрне жыя, анализлай.

4.6.2. Мәжбүри таләпләрнең үтөлөшөн күзөтү (иминлек мониторингы) юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм граждaннар белән үзара хезмәттәшлексөз контроль чаралар үткөрүгә Идарәнең вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан әлегө Нигөзләмөгә 1 нче кушымтада каралган форма буенча раслана торган бирем нигөзөндә үткөрөлә.

4.6.3. Мәжбүри таләпләрнең үтөлөшөн күзөтү (куркынычсызлык мониторингы) барышында закон белән саклана торган кыйммәтлөргә зыян китерү (зарар салу) яки зыян китерү (зарар салу) куркынычы барлыкка килү фактлары, мәжбүри таләпләрне бозулар турында, әзөрләнә торган мәжбүри таләпләрне бозулар яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр ачыкланса, контроль орган түбөндөгө карарларны кабул итөргә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигөзөндә планнан тыш контроль чарасын үткөрү турында карар;

2) кисәтү игълан итү турында карар;

3) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү хагында 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлөшөнөң 1 пунктында һәм Россия Федерациясө Жир кодексының 72 статьясындагы 4 өлөшөндә каралган тәртиптә карар;

4) контроль төре турында Федераль законда мондый мөмкинлек күрсәтелгән очракта, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлөшө нигөзөндә контроль төре турында Федераль законга беркетелгән карар.

4.6.4. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 87 статьясындагы 2 өлөшөндә билгеләнгән очраklarдан тыш, контроль (күзөтчөлек) чарасын үзара хезмәттәшлексөз үткөрү нәтижәләре буенча контроль (күзөтчөлек) чарасы акты мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта төзөлә *(Үз көчөнә кергәндә әлегө абзацның 01.09.2025 елдан үз көчөнә керүен әйтөргә кирәк. 28.12.2024 № 540-ФЗ Федераль законның 1 статьясындагы 46 пунктын карагыз).*

4.7. Күчмә тикшерү

4.7.1. Урынга барып тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Күчмә тикшерү контрольдә тотылуы затларның мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.7.2. Урынга барып тикшерү идарәнең вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә раслана торган юридик затлар, индивидуаль эшкурлар һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткәргә йөкләмә нигезендә үткәрелә.

4.7.3. Урынга барып тикшерү оешма (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек башкарган) урында, гражданны эшчәнлеген башкарган урында, контроль объекты урнашкан урында үткәреләргә мөмкин, бу чакта тикшереп торылуы зат белән үзара эш итү рәхсәт ителми.

4.7.4. Күчмә тикшерү барышында һәркем өчен мөмкин булган (чикләnmәгән даирә затлары өчен ачык) житештерү объектларында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып);
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.7.5. Күчмә тикшерү контрольдә тотылуы заттан хәбәр итмичә генә үткәрелә.

4.7.6. Тикшереп торылуы зат белән үзара хезмәттәшлек итмичә күчмә тикшерү уздырганнан соң, инспектор юридик затлар, индивидуаль эшкурлар һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлексез әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымтада каралган форма буенча контроль чарасы актын төзи.

4.7.7. Урынга барып тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.8.1 пунктчасының өченче абзацында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.7.8. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 87 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән очраклардан тыш, контроль (күзәтчелек) чарасын үзара хезмәттәшлексез үткәргү нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) чарасы акты мәжбүри таләпләрне бозуың ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта төзелә (Үз көченә кергәндә әлеге абзацның 01.09.2025 елдан үз көченә керүен әйтергә кирәк. 28.12.2024 № 540-ФЗ Федераль законның 1 статьясындагы 46 пунктын карагыз).

4.8. Контроль орган тарафыннан күрелә торган чаралар контроль чаралар

4.8.1. Контроль чараны үткәргәндә тикшереп торылуы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачылган очракта, контроль органы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң контрольдә тотылуы затка мәжбүри таләпләрне ачылган бозуларны бетерү турында, аларны бетерүнең акыллы срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан да артмаган күрсәтмә (алга таба - күрсәтмә) бирергә, ләкин ул документлар буенча тикшерү тәмамланганнын соң биш

эш көненнән дә соңга калмыйча контрольдә тотылучы затка жибәрелә), шулай ук башка чаралар, контроль төре турында Федераль законда каралган;

2) муниципаль контроль объектларын эксплуатацияләүне тыю турындагы һәм гражданнарға, оешмаларға зыян китерү (зарар китерү) куркынычы булу турындагы мәгълүматны теләсә нинди ысул белән житкерү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китермәү яисә аны китерүне туктату буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә контроль чара уздырганда гражданның, оешманың эшчәнлегә дип билгеләнгән очракта, закон белән саклана торган кыйммәтләргә һәм аны булдырмый калу ысулларына, контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланучыларға, алар житештерә һәм реализацияли торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудыра яисә мондый зыян (зарар) китерелгән;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясә нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне тикшереп тору, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү ихтималын булдырмау чараларын күрергә, күрсәтмә үтәлмәгәндә билгеләнгән срокларда күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, башка чаралар үткәрү турындагы мәсьәләне карарга.

4.8.2. Күрсәтмәдә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90.1 статьясында билгеләнгән белешмәләр бар.

4.8.3. Тикшереп торылучы зат күрсәтмәне үтәү срогы тәмамланганчы, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр белән бергә күрсәтмәнең үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә.

4.8.4. Контрольдә тотылучы затның әлегә Нигезләмәнең 4.8.1 пунктчасының икенче абзацы нигезендә кабул ителгән карарны үтәү срогы тәмамлангач йә контрольдә тотылучы зат әлегә карар белән тапшырылуы билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне күрсәтелгән срок тәмамланганчы тапшырганда, контроль орган карарның үтәлешен тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүмат нигезендә бәяли.

4.8.5. Контроль орган карарының үтәлеше турындагы мәгълүмат тулы күләмдә контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә.

4.8.6. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контрольдә тотылучы зат тарафыннан тапшырылмаса яисә алар нигезендә карарның үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаса, контроль орган күрсәтелгән карарның үтәлешен документлар буенча тикшерү уздыру юлы белән бәяли.

Урынга барып тикшерү, инспекция визиты яисә рейд тикшерүе йомгаклары буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү үткәрелгән очракта урынга барып тикшерү, инспекция визиты яисә рейд тикшерүе үткәрү рөхсәт ителә.

4.8.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.8.6 пунктчасында каралган контроль чараны үткәрү йомгаклары буенча контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул контрольдә тотыла торган затка аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтеп, кабат күрсәтмә бирә.

Күрсәтелгән вакытларда күрсәтмә үтәлмәгәндә контроль орган чаралар күрә: әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр аның үтәлешен тәмин итү буенча;

ачыкланган хокук бозуларга юл куйган затларны гамәлдәге законнар нигезендә административ җаваплылыкка тарту буенча.

Контрольдә тотылучы затка йә аның законлы вәкиленә административ хокук бозу турында беркетмә төзү урыны һәм вакыты турында Россия Федерациясе законнары нигезендә хәбәр ителә.

5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылучы затлар контроль (күзәтчелек) органының вәкаләтле вазыйфай затларының һәм инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфай затлар) түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль (күзәтчелек) чаралар һәм мәжбүри профилактик визитлар үткәрү турында карарлар;

2) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар актлары, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;

3) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар кысаларында контроль (күзәтчелек) органы вазыйфай затларының гамәлләре (гамәл кылмавы);

4) контрольдә тотылучы затларның гаризалары буенча мәжбүри профилактик визитлар үткәрүдән баш тарту турында карарлар;

5) контрольдә тотылучы затларга яисә контроль объектларына карата әлеге Федераль законда каралган профилактик һәм (яисә) контроль (күзәтчелек) чаралары йомгаклары буенча контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан кабул ителә торган башка карарлар.

5.2. Контроль орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять белдерү бары тик судка кадәр шикаять биргәннән соң гына мөмкин, моңа эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять белдерү очраклары керми.

5.3. Шикаять, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль органына Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталынан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталынан файдаланып электрон рәвештә бирелә.

Гражданның шикаять биргәндә, ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаяткә теркәлә торган материаллар, шул исәптән фото - һәм видео материаллар, контрольдә тотылуучы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

5.4. Контроль орган карарына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаят контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала. Контроль орган житәкчесенә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаят контроль орган житәкчесе тарафыннан карала.

5.5. Шикаят контрольдә тотылуучы зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль органның күрсәтмәсенә шикаят контрольдә тотылуучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаят бирү срогы нигезле сәбәпләр аркасында үткәрелгән очракта, бу срок шикаят бирүче контрольдә тотылуучы зат үтенечнамәсе буенча контроль орган тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин.

5.6. Шикаят биргән контрольдә тотылуучы зат шикаят буенча карар кабул иткәнче аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятне шул ук нигезләр буенча кабат җибәрү рөхсәт ителми.

5.7. Шикаяттә контроль органның шикаят белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торышындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) шикаят теркәлгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул итә:

1) контроль органының шикаят белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торышында;

2) контроль органның шикаят белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат шикаят биргән контрольдә тотылуучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә җибәрелә.

5.9. Шикаяттә түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш:

1) карарына һәм (яисә) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаят белдерелә торган контроль органның исеме, вазыйфай затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда) ;

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлек башкару урыны) турында белешмәләр, йә оешманың - тикшереп торылуучы затның исеме, әлегә оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә реквизитлары һәм ышанычнамә буенча шикаят бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятне карау вакытына үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның теләгән ысулы һәм аның буенча карарлар;

3) контроль органның шикаят белдерелә торган карары һәм (яисә) аның вазыйфай затының гамәле (гамәл кылмавы) турында шикаят биргән тикшереп торылуучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин булган белешмәләр;

4) контрольдә тотылуучы затның контроль органы карары һәм (яисә) вазыйфай затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә булмау нигезләре һәм дәлилләре. Тикшереп торылуучы зат үзенә дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) йә аларның күчәрмәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаят биргән тикшереп торылуучы зат таләпләре;

6) шикаят 248 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 4 өлешенә 1-3 пунктларында каралган нигезләрдә шикаят бирелгән очракта,

шикаять бирелә торган контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль (күзәтчелек) чарасының яисә мәжбүри профилактик визитның исәп номеры;

5.10. Шикаятьтә цензурасыз яисә кимсетүле сүзләр, контроль органы вазыйфай затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятьне контрольдә тотылучы затның тулы вәкаләтле вәкиле «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә аңа тиешле хокук тапшырган очракта бирергә мөмкин.

5.12. Контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) шикаятьне караудан баш тарту турында карарны шикаять алынган көннән алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.5 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамлангандан соң бирелгән һәм шикаять бирүгә үткәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамәдә юк;

2) шикаять бирүгә үткәрелгән срокны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартылган;

3) шикаять буенча карар кабул ителгәнче аны биргән контрольдәге заттан шикаятьне кире алу турында гариза килде;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5) элегрәк контроль органына шул ук тикшереп торылучы заттан шул ук нигезләр буенча башка шикаять бирелгән булган;

6) шикаятьтә контроль органы вазыйфай затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар, цензурасыз йә мыскыллаучы сүзләр була;

7) элек шушы тикшереп торылучы затның шикаять белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартылган һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелгән;

9) Россия Федерациясә законнарында контроль орган карарларына шикаять бирүнең суд тәртибе генә каралган.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3 - 8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәргә шикаять нәтижәсе түгел һәм контроль орган карарларына, вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять бирү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда контроль органы «Дәүләт мәгълүмат системасы турында» 21.04.2018 ел, № 482 Россия Федерациясә Хөкүмәте Карары белән расланган "Контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча типлаштырылган болытлы карар" дәүләт мәгълүмат системасының судка кадәр шикаять итү ярдәмче системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмати ярдәмче системасыннан файдалана.

5.15. Шикаять контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү подсистемасында теркәлгән көннән алып унбиш эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.16. Контроль орган шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратып алырга хокуклы. Тикшереп торылучы зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны сорау җибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятъне карау срогы вакыты өстәмә мәгълүмат һәм шикаятъ предметына кагылышлы документлар бирү турындагы гарызнамә жибәрелгән мизгелдән аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма гарызнамә жибәрелгән мизгелдән биш эш көненнән дә артыграк булмаган вакытка туктатып торыла.

Тикшереп торылучы заттан шикаятъ предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар алынмау шикаятъне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.17. Шикаятъ биргән контрольдә тотылучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары йә алар карамагындагы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаятъ биргән зат, шикаятъ буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче, шикаятъ предметына кагылышлы өстәмә материалларны үз каравы буенча тапшырырга хокуклы.

5.18. Кабул ителгән карарның һәм (яисә) башкарылган гамәлнең (гамәл кылмауның) законлылыгын һәм нигезлелеген исбатлау бурычы контроль органга йөкләнә.

5.19. Шикаятъне карау йомгаклары буенча контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятъне канәгатьләндермичә калдыра;
- 2) контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча карар чыгара.

5.20. Кабул ителгән карарны нигезләүне, аны үтәү срогын һәм тәртибен үз эченә алган контроль органы карары дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталында тикшереп торылучы затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турындагы
Нигезләмәгә
1 нче кушымта

**Юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлексез контроль
чаралар үткәргүгә бирем
ФОРМАСЫ**

(муниципаль контроль органының урнашу урыны исеме һәм адресы)

Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар белән
үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткәргүгә
БИРЕМ

(төзү урыны)

" ____ " _____ 20__ ел
(төзү датасы)

(төзү вакыты)

"Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турындагы" 2020 елның
31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль законның 57 статьясы нигезендә,:

(чараны уздыруның максатын күрсәтергә)

ЙӨКЛӘМӘ БИРӘМ:

(контроль органы вазыйфаи заты вазыйфасы исеме, Ф.И.А.)
контроль чарасын юридик зат, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар белән хезмәттәшлек итмичә үткәргә,
атап әйткәндә:

(тикшереп торылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез тикшереп тору чарасы исеме)

Тикшереп тору чарасын үткәргү срогы:

« ____ » _____ 20__ елдан " ____ " _____ 20__ елга кадәр
мәжбүри таләпләрнең үтәлешенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында.

карата,

(тикшерү объектының (предметының) исеме күрсәтелә)

урнашу урыны _____

(адрес һәм (яисә) кадастр (реестр) номеры (булган очракта))
Кемнеке: _____

(объектның кемнеке булуы һәм объектның хокук иясенә караган хокукы турында белешмәләр (булган очракта))
«РАСЛЫЙМ»

(вазифа) (имза) (Ф.И.А.)

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турындагы
Нигезләмәгә
2 нче кушымта

**Юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлексез
контроль чаралар үткәру турында акт
ФОРМАСЫ**

(муниципаль контроль органының урнашу урыны исеме һәм адресы)

Юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлексез контроль
чаралар үткәру турында
АКТ

(төзү урыны) «____» _____ 20____ ел
(төзү датасы)

(төзү вакыты)

карата
(тикшерү объектының (предметының) исеме күрсәтелә)
урнашу урыны _____

(адрес һәм (яисә) кадастр (реестр) номеры (булган очракта))
Кемнеке: _____

(объектның кемнеке булуы һәм объектның хокук иясенә караган хокукы турында белешмәләр (булган очракта))

контроль чаралар уздырылды _____
(тикшереп торылуы затлар белән үзара хезмәттәшлексез тикшереп тору чарасы исеме)

Нигез: _____
(контрольдә тотылуы затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә контроль чараларын үткәру
нигезләрен күрсәтергә)

Үткәру нәтижеләре буенча: _____
(визуаль күрү тасвирламасы)

Чаралар _____ үткәрелде
(табигый, ясалма яктырту вакытында, көндез, кичке вакытта)

Түбәндәге теркәу чаралары кулланылды: _____

(фото -, видеотеркәү чараларының атамасы, инвентарь номеры)

Актка кушымта итеп бирелә: _____

(фотоматериаллар, документлар, аңлатмалар)

_____ биттә.

Чаралар шаһитлар катнашында уздырылды:

1. _____

(Ф.И.А.)

2. _____

(Ф.И.А.)

Акт төзелде: _____

(Контроль органы вазыйфаи заты Ф.И.А. вазыйфасы)

« _____ » _____ 20 _____ ел _____

(дата)

(имза)

Шаһитлар:

1. _____

(Ф.И.А.)

« _____ » _____ 20 _____ ел _____

(дата)

(имза)

2. _____

(Ф.И.А.)

« _____ » _____ 20 _____ ел _____

(дата)

(имза)

**МУНИЦИПАЛЬ КОНТРОЛЬНЕҢ ТӨП КҮРСӨТКЕЧЛӨРЕ
ҺӘМ АЛАРНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӨТКЕЧЛӨРЕ, ИНДИКАТИВ КҮРСӨТКЕЧЛӨРЕ**

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозулар исәбеннән бетерелгән хокук бозулар проценты	70%
Контроль чаралар уздырганда муниципаль контроль органының һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятьләр проценты	1%
Контроль (күзәтчелек) чараларының юкка чыгарылган нәтижеләре проценты	1%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижәле контроль чараларның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарларының проценты	95%
Административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның муниципаль контроль органы чыгарган карарларның гомуми саныннан проценты	0%

Индикатив күрсәткечләр

1.	Үткәрелгән чараларның параметрларын характерлый торган индикатив күрсәткечләр				
1.1.	Контроль (күзәтчелек) чараларының үтәлеше	$Ввн = (Рф / Рп) \times 100$	Ввн - планнан тыш тикшерүләрнең башкарылуы Рф - планнан тыш үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.) Рп - планнан тыш тикшерүләр уздыруга күрсәтмәләр саны (бер.)	100%	Контроль органга кергән хатлар һәм шикаятьләр
1.2.	Нәтижеләренә шикаятьләр бирелгән контроль (күзәтчелек) чаралары өлеше	$Ж \times 100 / Пф$	Ж - шикаятьләр саны (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны	1%	
1.3.	Нәтижеләре дөрес түгел дип танылган контроль (күзәтчелек) чараларының өлеше	$Пн \times 100 / Пф$	Пн - гамәлгә яраксыз дип танылган тикшерүләр саны (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	0%	
1.4.	Милекче булмау сәбәпле үткәреп булмаган контроль (күзәтчелек) чаралары өлеше һ. б.	$По \times 100 / Пф$	По - Тикшерелә торган зат булмау сәбәпле үткәрелмәгән тикшерүләр (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	30%	
1.5.	Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар уздыру турында прокуратурага килештерүгә жибәрелгән, килештерүдән баш тартылган гаризалар өлеше	$Кзо \times 100 / Кпз$	Кзо - килештерүдән баш тарткан гаризалар саны (бер.) Кпз - килештерүгә бирелгән гаризалар саны	10%	
1.6.	Нәтижеләре буенча материаллар	$Кнм \times 100 / Квн$	Кнм - количество материалов, направленных в Кнм	100%	

	карарлар кабул итү өчен вәкаләтле органнарға жибәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары өлеше		- вәкаләтле органнарға жибәрелгән материаллар саны (бер.) Квн - ачыкланган хокук бозулар саны (бер.)		
1.7.	Үткәрелгән профилактик чаралар саны			шт.	
2. Жәлеп ителгән хезмәт ресурслары күләмен характерлаучы индикатив күрсәткечләр					
2.1.	Штат берәмлекләре саны			кеше	
2.2.	Контроль чараларының муниципаль контроль органы хезмәткәрләренә йөкләнеше	$K_m / K_p = N_k$	Км - контроль чаралар саны (бер.) Кр - муниципаль контроль органы хезмәткәрләре саны (бер.) Нк - 1 хезмәткәргә йөкләнеш (бер.)		

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турындагы
Нигезләмәгә
4 нче кушымта

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда кулланыла торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

1. Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 23.10.2020 елның "Жир кишәрлеге чикләренен характерлы нокталарының төгәллегенә һәм координаталарын билгеләү ысулларына карата жир кишәрлегендә бина, корылма яисә төгәлләнмәгән төзелеш объекты контурының характерлы нокталарының координаталарын билгеләү ысулларына карата таләпләрне, шулай ук бина, корылма, урын, машина урыны мәйданын билгеләүгә карата таләпләрне раслау турында»гы № п/0393 санлы боерыгы белән билгеләнгән жир кишәрлеге чикләренен характерлы нокталары координаталарын билгеләү төгәллегенә (уртача квадрат хата) күрсәткеченнән артыграк зурлыкка жир кишәрлеге чикләренен характерлы ноктасы урнашу урынының ЕГРНда булган жир кишәрлеге чикләре урнашкан урынга карата тайпылуы.

2. Юридик зат, шәхси эшмәкәр, граждан файдалана торган жир кишәрлегенә хокуklar турында ЕГРНда мәгълүмат булмау.

3. Жир кишәрлегендә аны үзләштерүгә хас үзгәрешләрнең өч елдан артык булмавы турында белешмәләрнең булуы (капиталь төзелеш объектының, төзелеш эшләрен алып баруның һәм жир кишәрлегеннән файдалану буенча рөхсәт ителгән файдалану һәм бирү шартлары нигезендә башка гамәлләрнең булмавы).

4. Жир кишәрлегенен хокук иясен шул ук кадастр кварталы чикләрендә урнашкан үзенә караган башка жир кишәрлегеннән файдаланган өчен, аның теге яисә бу жир категориясенә каравы һәм (яисә) торак яисә башка төзелеш, бакчачылык, яшелчәчелек өчен билгеләнгән жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануы яисә файдаланмавы нигезендә административ җаваплылыкка тарту турында контроль орган тарафыннан белешмәләр алу, күрсәтелгән максатларда, әгәр мондый жир кишәрлегеннән билгеләнгән срок эчендә файдалану бурычы Федераль законда каралган булса.

5. Юридик зат, шәхси эшмәкәр яки граждан тарафыннан жир кишәрлегеннән файдалануның ЕГРНда булган рөхсәт ителгән файдалану төренә туры килмәве.